

CY000LIM034 - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΚΟΥΡΗ

Περιγραφή

Ο υδατοφράκτης Κούρη LIM034 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Άλασσα, σε απόσταση 1.56km νότια του κέντρου της .

Κατασκευάστηκε το 1988, σε σημείο συμβολής των ποταμών Λιμνάτη, Κούρη και Κρυού. Το φράγμα Κούρη αποτελεί το σημαντικότερο έργο ταμίευσης νερού της Κύπρου. Έχει χωρητικότητα 115,000,000 m³ και αποστραγγίζει λεκάνη 308,00 km². Το νερό του χρησιμοποιείται για υδρευτικούς, αδρευτικούς και εμπλουτιστικούς σκοπούς (1). Είναι το μεγαλύτερο σε μέγεθος φράγμα της Κύπρου. Με βάση την κατηγοριοποίηση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) ανήκει στα «μεγάλα φράγματα» και στον κατάλογο της Διεθνούς Επιτροπής Μεγάλων Φραγμάτων (1). Περισσότερες σχετικές πληροφορίες -για τα κριτήρια κατηγοριοποίησης- βρίσκονται στην «Αρχαιοθήκη» του Υγροτόπου και στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ. Εκτός των φυσικών εισροών από τη λεκάνη απορροής του, δέχεται σημαντικές ποσότητες νερού από τον Υδατοφράκτη Αρμίνου (PAF020), μέσω σήραγγας εκτροπής (2).

Αποτελεί μέλος του Έργου Νότιου Αγωγού, αφού κατασκευάστηκε στα πλαίσια της πρώτης φάσης του σχεδίου του Νότιου Αγωγού και τροφοδοτεί το Σύστημα Υδατοπρομήθειας της Λεμεσού (2). Για το λόγο αυτό έχει συμπεριληφθεί στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών των Φραγμάτων Πόσιμου Νερού. Ο Υδατοφράκτης αποτελεί την κύρια υδαταποθήκη του έργου του Νότιου Αγωγού. Από τον Φεβρουάριο του 1988, νερό παρέχεται από τον Κούρη για αρδευτικούς σκοπούς στον Υδατοφράκτη Αχνας (FAM031), περιοχή Κοκκινοχωριών, Υδατοφράκτη Κιτίου (LAR033), περιοχή Ακρωτηρίου και για σκοπούς εμπλουτισμού στο δέλτα του Κούρη (2). Στα πλαίσια σχετική μελέτης, το 2004 παρατηρήθηκαν απώλειες στο δεξιό αντέρεισμα του Υδατοφράκτη και έγιναν οι απαραίτητες επεμβάσεις με πολύ θετικά αποτελέσματα στην αντιμετώπιση των απωλειών. Έπειτα από αυτή την επέμβαση οι απώλειες στο φράγμα μειώθηκαν στο 50% (3).

Στα πλαίσια μελέτης Υδατικής Πολιτικής για τις ανάγκες εμπλουτισμού και διατήρησης του ποτάμιου σώματος κατάντη του φράγματος, κρίθηκε σημαντική η ανάγκη αποκατάστασης της υδάτινης ροής στο σύστημα του ποταμού κατάντη του φράγματος. Αμέσως κατάντη του φράγματος υπάρχει υγρότοπος που συντηρείται από τις εκροές του Υδατοφράκτη (LIM033). Υδρολογικά, ο ευρύτερος υδροφόρος του Κούρη επηρεάζει και το Σύμπλεγμα Υγρότοπων του Ακρωτηρίου (LIM027). Η κατακράτηση του νερού επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό αρνητικά τις Αλυκές Ακρωτηρίου. Σημειώνεται ότι η τροφοδοσία του έλους Φασουρίου (LIM027) συνεπικουρεί τον εμπλουτισμό του υδροφόρα, ενώ και οι δύο παραπάνω δράσεις είναι προς περιβαλλοντικό όφελος της αλυκής του Ακρωτηρίου (LIM027). Σύμφωνα με υδρογεωλογική διερεύνηση απαιτείται ετήσιος εμπλουτιστικός όγκος τουλάχιστον 5 εκατ. m³. Σε αυτόν προστίθεται και απαίτηση 500.000 m³ για το Φασούρι. Απαιτούνται, δηλαδή να απελευθερώνονται, συνολικά 5,5 εκατ. m³ νερού ετησίως (3). Το ζήτημα υδατικής διαχείρισης του Συμπλέγματος Υγροτόπων Ακρωτηρίου είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο και σχετίζεται άμεσα με την υποβάθμιση φυσικών απορροών από τις λεκάνες Γαρύλλη και Κούρη, λόγω της κατασκευής των αντίστοιχων Υδατοφρακτών (LIM032, LIM034). Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις υποβάθμισης του υδροφόρου ορίζοντα και ορισμένοι υγροτοπικοί οικότοποι έχουν αλλοιωθεί λόγω της παρατεταμένης ξήρανσης, της πτώσης του υδροφόρου ορίζοντα ή/και της αλλοίωσης της φυσικής διακύμανσης της στάθμης, καθώς και της φυσικοχημικής κατάστασης των υδάτων. Η περίπτωση του μεγάλου αυτού υγρότοπου είναι πολύ σοβαρή και σχετίζεται και με την ανάγκη διατηρηματικής και διεπιστημονικής συνεργασίας (3).

Από ποιοτική άποψη η μέση τιμή φωσφόρου παρατηρήθηκε να υπερβαίνει την προτεινόμενη οριακή τιμή και οι συγκεντρώσεις αζώτου που ξεπερνούν το 1 mg/l χαρακτηρίζονται σχετικά υψηλές (4). Πιο πρόσφατες αναφορές (5) ταξινομούν τη χημική κατάσταση των νερών του Υδατοφράκτη ως «καλή». Η οικολογική κατάσταση/δυναμικό του με βάση το φυτοπλαγκτόν, χλωροφύλλη α και κυανοβακτήρια ταξινομείται ως «καλή και πάνω». Ως εκτούτου η συνολική ποιοτική κατάσταση των νερών του υδατοφράκτη ταξινομείται ως «καλή» (5). Παρολαυτά, σταθμοί παρακολούθησης στον ποταμό Κούρη που τροφοδοτεί τον Υδατοφράκτη, βρέθηκαν να έχουν «κακή» χημική κατάσταση λόγω αυξημένης παρουσίας Pb, Cd και Ni. Πιθανολογείται, χωρίς όμως να μπορεί να τεκμηριωθεί βάσιμα, ότι αυτό οφείλεται στο μεταλλείο Αμιάντου. Συνίσταται η αύξηση της συχνότητας των δειγματοληψιών ώστε να διαπιστωθεί αν παρατηρείται διαχρονική μείωση των ανωτέρω μετάλλων, γεγονός που αναμένεται λόγω των εργασιών αποκατάστασης του μεταλλείου. Αν αυτό δεν διαπιστωθεί, στο πλαίσιο της αποκατάστασης του μεταλλείου προτείνεται να συμπεριληφθούν και δράσεις για την συλλογή των όμβριων απορροών και επεξεργασία τους πριν τη διάθεσή τους στο υδάτινο σώμα.

Το μεταλλείο Χρυσοτίλου Αμιάντου λειτούργησε μεταξύ 1904 και 1992 με ετήσια παραγωγή 5 εκ.τόνων. Συνολικά έχει υπολογισθεί ότι εξορύχθηκαν 1.000.000 τόνοι μεταλλεύματος. Η μακρά εκμετάλλευση του αμιάντου είχε σαν αποτέλεσμα τις τεράστιες συσσωρεύσεις μεταλλευτικών αποβλήτων. Αυτές οι περιοχές συσσωρεύσεως απορριμμάτων στραγγίζονται

σε ένα βαθύ ρεύμα που ρέει πρώτα στον Υδατοφράκτη Πάνω Πλατρών (LIM001), στον Υδατοφράκτη της Τριμίκλινης (LIM026) και τέλος στον Υδατοφράκτη του Κούρη (3). Το μεταλλείο βρίσκεται σε φάση αποκατάστασης. Το πρόγραμμα αποκατάστασης άρχισε το 1996 και περιλαμβάνει τη σταθεροποίηση των σωρών, καθώς και την αποκατάσταση της φυτοκάλυψης και της αναδάσωσης. Προτεραιότητα δόθηκε στους σωρούς των αποβλήτων που θα μπορούσαν, υπό ορισμένες συνθήκες, να προκαλέσουν κινδύνους στις ιδιοκτησίες που βρίσκονται κάτω από το μεταλλείο. Πιο πρόσφατο είναι το έργο «Διατήρηση της Βιοποικιλότητας στις εργασίες Αποκατάστασης και στη Διαχείριση του Μεταλλείου Αμιάντου, στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους» (<http://www.amiandos.eu>, πρόσβαση 08/15). Λόγω των έργων αποκατάστασης θεωρείται ότι ο κίνδυνος επιβάρυνσης του εδάφους και των υδάτων έχει ελαχιστοποιηθεί, αν και υπάρχει ένα ερωτηματικό ως προς τις επιπτώσεις που έχουν προκληθεί λόγω της επί 90 έτη λειτουργίας του μεταλλείου. Είναι συνεπώς πιθανή η παρουσία στην περιοχή, λόγω της προϋφιστάμενης λειτουργίας του μεταλλείου, ινών αμιάντου Co, Cr και Ni (3).

Επίσης επιβαρυντικά για την ποιότητα του νερού του Υδατοφράκτη είναι η απόρριψη ανεπεξέργαστων οικιακών αποβλήτων από κοινότητες ανάντη, καθώς και η απευθείας διάθεση τριτοβάθμια επεξεργασμένου νερού στη κοίτη του ποταμού Λιμνάτη, από μικρή Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων. Η λεκάνη απορροής του Υδατοφράκτη μελετήθηκε κατά τη διάρκεια διετούς ερευνητικού προγράμματος, στο οποίο το Terra Cypria ήταν εταίρος. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του προγράμματος

(http://www.moh.gov.cy/moh/adaqua/adaqua.nsf/index_en/www.cyprus.gov.cy, πρόσβαση 08/15).

Η βιολογική αξία του Υδατοφράκτη είναι μεγάλη. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εκτάσεις «υγρών λιβαδιών» στην «ουρά» του φράγματος όπου εισβάλουν ποτάμια διαρκούς ροής. Η βλάστηση που απαντάται στον υγρότοπο περιλαμβάνει δεινρώδη/θαμνώδη είδη όπως *Pistacia lentiscus*, *Cistus creticus*, *Calicotome villosa*, *Ceratonia siliqua*, *Genista fassellata*, *Quercus coccifera*, *Pinus brutia*, *Platanus orientalis*, *Rhamnus oleoides*, *Rubus sanctus*, *Salix alba*, *Tamarix* sp., υγρολιβαδική με *Lythrum hyssopifolia*, *Lythrum junceum*, υπερυδατική με *Nasturtium officinale*, *Carex pendula*, *Melissa officinalis*, *Plantago major*, *Veronica anagallis-aquatica*, *Panicum repens*, καλαμιώνες με *Arundo donax*, *Phragmites australis*, και τα είδη *Panicum repens*, *Ecballium elaterium*, *Sonchus oleraceus*, *Inula viscosa*, *Pulicaria dysenterica*. Στον Υδατοφράκτη Κούρη και στη κοίτη του ποταμού Λιμνάτη, βόρεια του υδατοφράκτη έχει καταγραφεί το είδος *Ranunculus repens* που περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου ως εύτρωτο (6, 7). Ήταν η πρώτη καταγραφή αυτού του είδους στην Κύπρο, αφού το νησί βρίσκεται πολύ μακριά από την κυρίως κατανομή του είδους.

Ο ποταμός Λιμνάτης, ένας από τους τρεις ποταμούς που τροφοδοτεί τον Υδατοφράκτη εμπίπτει στο δίκτυο προστασίας της φύσης Natura 2000, ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας «Κοιλάδα Λιμνάτη». Η προστατευόμενη περιοχή σταματά στην είσοδο του Υδατοφράκτη. Στη πανίδα καταγράφηκαν τα είδη ψαριών *Alburnus alburnus*, *Blicca bjoerkna*, *Cyprinus carpio*, *Esox lucius*, *Gambusia affinis*, *Ictalurus punctatus*, *Lepomis gibbosus*, *Micropterus salmoides*, *Perca fluviatilis*, *Rutilus rutilus*, *Sander lucioperca*. Η έκταση του φράγματος, όντας πολύ μεγάλη, προσφέρει κάλυψη σε σημαντικό αριθμό πτηνών. Καταγράφηκαν τα είδη *Buteo rufinus*, *Pandion haliaetus*, *Anas crecca*, *Anas platyrhynchos*, *Larus cachinnans*, *Larus michahellis*, *Ardea cinerea*, *Egretta garzetta*, *Alcedo atthis*, *Falco peregrinus*, *Falco tinnunculus*, *Fulica atra*, *Alauda arvensis*, *Pelecanus onocrotalus*, *Phalacrocorax carbo*, *Tachybaptus ruficollis*.

Εντός του υγροτόπου καταγράφεται μικρής έντασης βόσκηση, ερασιτεχνική αλιεία, εγκαταστάσεις αθλητισμού για κωπηλασία και εγκαταλειμμένα κτήρια. Πολύ πρόσφατα, κατά τη διάρκεια εργασιών ανακατασκευής της γέφυρας της Άλασσας (ανατολική είσοδος υδατοφράκτη) μέσα στον υγρότοπο γίνονταν μεγάλα χωματουργικά έργα. Στο παρελθόν είχε εκπονηθεί πρόγραμμα διακρατικής συνεργασίας Ελλάδα-Κύπρος με τη δημιουργία περιπατιτικών διαδρομών εντός του Υδατοφράκτη.

Ο Υδατοφράκτης του Κούρη βρίσκεται στη Κοντινής Ζώνης Προστασίας Φραγμάτων Πόσιμου Νερού (8). Περισσότερες πληροφορίες για τη μεθοδολογία καθορισμού βρίσκονται στην «Αρχαιοθήκη» του Υγροτοπίου και στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ. Επίσης εμπίπτει στη περιοχή προστασίας της φύσης Natura 2000 Κοιλάδα Λιμνάτη, τόσο ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (πολύ μικρό %), όσο και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (9) και στην αντίστοιχη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (10) και σε Προσωρινά Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγιού (11). Στην περιοχή κατάκλυσης του Υδατοφράκτη βρίσκονται ο χώρος και τα κατάλοιπα αρχαίου οικισμού στις τοποθεσίες "Παλιοταβέρνα" και "Άγιος Νικόλαος" που συγκαταλέγονται στον πίνακα Β' των Αρχαίων Μνημείου του Τμήματος Αρχαιοτήτων (12).

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 29/01/2015

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης

(1) Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(2) Όμορφος Χ., Ιωάννου Α. (2000), Έργο Νότιου Αγωγού. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(3) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2011). Εφαρμογή των Άρθρων 11, 13 και 15 της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (2000/60/ΕΚ) στην Κύπρο. Παράρτημα II- Αναλυτικό Πρόγραμμα Μέτρων.

(4) WL | Delft Hydraulics, ENVICO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Ανάλυση των επιπτώσεων. Έκθεση ανάλυσης επιπτώσεων για την εναρμόνιση σύμφωνα με την ενότητα 1.5 του Παραρτήματος II της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά.

(5) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2009). Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για Αξιολόγηση των Αποτελεσμάτων των Προγραμμάτων Παρακολούθησης για τα Επιφανειακά Ύδατα στα Πλαίσια του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Σύμβαση ΤΑΥ 54/2009. Γ. Καραβοκύρης & Συνεργάτες Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε. Παναγιώτα Στυλιανή Καϊμάκη.

(6) WL | Delft Hydraulics, ENVICO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποποιημένων

συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανειακών υδάτινων σωμάτων. Εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/ΕΚ.

(7) Τσιντίδης Τ., Χριστοδούλου Σ. Χ, Δεληπέτρου Π., Γεωργίου Κ. (2007). Το κόκκινο βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου. Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου. Λευκωσία.

(8) Δεδομένα Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Πρόσβαση 07/2015).

(9) BioCYPUS (2009). Electronic database. Department of Environment. Ministry of Agriculture Natural Resources and Environment.

(10) Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

(11) Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

(12) Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015).

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Υδατοφράκτης
Περιοχή (Ha):	330.61306
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - LIM001, LIM026,
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	> 95
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΛΕΜΕΣΟΣ
Municipality/Community:	ΑΛΑΣΣΑ
Coordinates (WGS84):	32.923100 E - 34.749030 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεγάλη
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
6 -- Περιοχές αποθήκευσης νερού. Ταμιευτήρες, υψηλά φράγματα, διάφορα εμπόδια ροής νερού (> 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή Natura 2000	Ειδική Ζώνη Διατήρησης	ΚΟΙΛΑΔΑ ΛΙΜΝΑΤΗ	CY5000006	1	
Περιοχή Natura 2000	Ζώνη Ειδικής Προστασίας	ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΟΙΛΑΔΑ ΛΙΜΝΑΤΗ	CY5000011	97	
Υδατική Προστασία	Κοντινή Ζώνη Προστασίας Φραγμάτων Πόσιμου Νερού			100	
Αρχαιολογικό καθεστώς	Αρχαίο Μνημείο	Κατάλοιπα αρχαίου οικισμού στις τοποθεσίες "Παλιοταβέρνα" και "Άγιος Νικόλαος"		0	

Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγιού	Προσωρινή		100
Πολεοδομικό καθεστώς		Z3	86
Πολεοδομικό καθεστώς	Άλλο	Δα2	14

Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά

Κωδικός IBA	Ονομασία περιοχής	Κάλυψη (%)
12024	Κοιλάδα Λιμνάτη	97

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Πολιτισμικές υπηρεσίες	Τουρισμός και αναψυχή		
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Γλυκό νερό		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Καθαρισμός υδάτων		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Κύκλος θρεπτικών		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
090 = Άλλες δραστηριότητες διατήρησης	Μεσαία
140 = Βόσκηση	Μικρή
220 = Ερασιτεχνική αλιεία	Μεγάλη
421 = απόρριψη οικιακών απορριμμάτων	Μικρή
423 = απόρριψη αδρανών υλικών (μπάζα)	Μικρή
490 = Άλλες αστικές, βιομηχανικές και συναφείς δραστηριότητες	Μικρή
501 = μονοπάτια, ποδηλατικές διαδρομές	Μεσαία
507 = γέφυρες, οδογέφυρες	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεσαία
600 = Εγκαταστάσεις αθλητισμού / αναψυχής	Μικρή
621 = ναυτικά αθλήματα	Μεσαία
701 = ρύπανση νερού	Μικρή
703 = ρύπανση εδάφους	Μικρή
720 = Ποδοπάτηση	Μεσαία
800 = Επιχωματώσεις, διαμορφώσεις, αποστραγγίσεις	Μεγάλη
850 = Ανθρωπογενής μεταβολή των υδρογραφικών λειτουργιών	Μεγάλη

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
090 = Άλλες δραστηριότητες διατήρησης	Μεσαία
107 = δενδρώδεις καλλιέργειες	Μεσαία
140 = Βόσκηση	Μικρή
401 = συνεχής δόμηση	Μικρή
410 = Βιομηχανικές / Εμπορικές περιοχές	Μικρή
501 = μονοπάτια, ποδηλατικές διαδρομές	Μικρή
507 = γέφυρες, οδογέφυρες	Μεγάλη
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη
629 = άλλες δραστηριότητες αθλητισμού και αναψυχής	Μικρή
700 = Ρύπανση	Μικρή

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι οικότοπων

Τύποι οικότοπων	Κάλυψη (%)
92A0 Δάση-στοές με Salix alba και Populus alba	< 5

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	76 - 95
Ξενικά Είδη	< 5
Υπερδατική	< 5

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Acacia sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Arundo donax	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Calicotome villosa	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Carex pendula	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Ceratonia siliqua	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Cistus creticus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Ecballium elaterium	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Genista fasselata	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Imperata cylindrica	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Inula viscosa	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Lythrum hyssopifolia	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Lythrum junceum	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Melissa officinalis	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Nasturtium officinale	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Nicotiana glauca	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Panicum repens	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Phragmites australis	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Pinus brutia	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Pistacia lentiscus	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Pistacia lentiscus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Plantago major	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Platanus orientalis	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015

Pulicaria dysenterica	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Quercus coccifera	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Ranunculus repens	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Rhamnus lycioides subsp. graeca ≡Rhamnus oleoides	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Rubus sanctus	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Salix alba	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Sonchus oleraceus	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Tamarix sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Veronica anagallis-aquatica	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Buteo rufinus (Cretzschmar, 1829)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Circus aeruginosus (L., 1758)	1-10		BirdLife Cyprus monthly checklist, December 2011
Pandion haliaetus (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Anas clypeata (L.,1758)	1-10		BirdLife Cyprus monthly checklist, December 2010
Anas crecca (L., 1758)	1-10		Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Anas penelope (L., 1758)	10-100		BirdLife Cyprus monthly checklist, December 2009
Anas platyrhynchos (L., 1758)	10-100		Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Actitis hypoleucos (L., 1758)	1-10		BirdLife Cyprus monthly checklist, June 2011
Calidris minuta (Leisler, 1812)	10-100		BirdLife Cyprus monthly checklist, October 2005
Himantopus himantopus (L., 1758)	1-10		BirdLife Cyprus monthly checklist, May 2009
Larus cachinnans (Pallas, 1811)	1-10		Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Larus fuscus (L., 1758)	1-10		BirdLife Cyprus monthly checklist, May 2009
Larus michahellis (J.F. Naumann, 1840)	1-10		Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Tringa ochropus (L., 1758)	1-10		BirdLife Cyprus monthly checklist, May 2009
Ardea alba (L., 1758)	1-10		BirdLife Cyprus monthly checklist, November 2011

Ardea cinerea (L., 1758)	1-10	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Ardea purpurea (L., 1766)	1-10	BirdLife Cyprus monthly checklist, May 2010
Ardeola ralloides (Scopoli, 1769)	1-10	BirdLife Cyprus monthly checklist, June 2011
Botaurus stellaris (L., 1758)	1-10	BirdLife Cyprus monthly checklist, May 2009
Bubulcus ibis (L., 1758)	1-10	BirdLife Cyprus monthly checklist, October 2009
Egretta garzetta (L., 1766)	1-10	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Ixobrychus minutus (L., 1766)	1-10	BirdLife Cyprus monthly checklist, September 2006
Nycticorax nycticorax (L., 1758)	1-10	BirdLife Cyprus monthly checklist, June 2009
Alcedo atthis (L., 1758)	1-10	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Falco peregrinus (Tunstall, 1771)	1-10	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Falco tinnunculus (L., 1758)	1-10	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Fulica atra (L., 1758)	1-10	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Gallinula chloropus (L., 1758)	1-10	BirdLife Cyprus monthly checklist, February 2010
Alauda arvensis (L., 1758)	1-10	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 29/01/2015
Pelecanus onocrotalus (L., 1758)	1-10	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Phalacrocorax carbo (L., 1758)	10-100	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N
Tachybaptus ruficollis (Pallas, 1764)	1-10	Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES-CCEIA/TCBA/CGF. N

Ψάρια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Alburnus alburnus (Linnaeus, 1758)		Τμήμα Αλιείας
Blicca bjoerkna (Linnaeus, 1758)		Τμήμα Αλιείας
Cyprinus carpio Linnaeus, 1758		Τμήμα Αλιείας
Esox lucius Linnaeus, 1758		Τμήμα Αλιείας
Gambusia affinis (S. F. Baird & Girard, 1853)		Τμήμα Αλιείας
Ictalurus punctatus (Rafinesque, 1818)		Τμήμα Αλιείας
Lepomis gibbosus		Τμήμα Αλιείας
Micropterus salmoides (Lacépède, 1802)		Τμήμα Αλιείας
Perca fluviatilis Linnaeus, 1758		Τμήμα Αλιείας

Rutilus rutilus (Linnaeus, 1758)

Τμήμα Αλιείας

Sander lucioperca ≡ Stizostedion lucioperca

Τμήμα Αλιείας

Αναφορές

Biocyprus (2009). Electronic Database

BirdLife Cyprus monthly checklist, December 2009

BirdLife Cyprus monthly checklist, December 2010

BirdLife Cyprus monthly checklist, December 2011

BirdLife Cyprus monthly checklist, February 2010

BirdLife Cyprus monthly checklist, June 2009

BirdLife Cyprus monthly checklist, June 2011

BirdLife Cyprus monthly checklist, May 2009

BirdLife Cyprus monthly checklist, May 2010

BirdLife Cyprus monthly checklist, November 2011

BirdLife Cyprus monthly checklist, October 2005

BirdLife Cyprus monthly checklist, October 2009

BirdLife Cyprus monthly checklist, September 2006

Charalambidou I., Gucel S., Kassinis N., Turkseven N., Fuller W., Kuyucu A., Yorganci H. (2008). Waterbirds in Cyprus 2007/08. UES- CCEIA/TCBA/CGF. Nicosia, Cyprus.

Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

Δεδομένα Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (Πρόσβαση 07/2015)

Τσιντίδης Τ., Χριστοδούλου Σ. Χ, Δεληπέτρου Π., Γεωργίου Κ. (2007). Το κόκκινο βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου. Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου. Λευκωσία.

WL | Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Ανάλυση των επιπτώσεων. Έκθεση ανάλυσης επιπτώσεων για την εναρμόνιση σύμφωνα με την ενότητα 1.5 του Παραρτήματος II της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά.

WL | Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανειακών υδάτινων σωμάτων. Εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/EK.

Όμορφος Χ., Ιωάννου Α. (2000), Έργο Νότιου Αγωγού. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (2014). Ψάρεμα στους υδατοφράκτες 2014.

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2009). Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για Αξιολόγηση των Αποτελεσμάτων των Προγραμμάτων Παρακολούθησης για τα Επιφανειακά Ύδατα στα Πλαίσια του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/EK. Σύμβαση ΤΑΥ 54/2009. Γ. Καραβοκύρης & Συνεργάτες Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε. Παναγιώτα Στυλιανή Καϊμάκη.

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2011). Εφαρμογή των Άρθρων 11, 13 και 15 της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (2000/60/EK) στην Κύπρο. Παράρτημα III- Αναλυτικό Πρόγραμμα Μέτρων.

Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015)

Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

LIM034

ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΚΟΥΡΗ/ KOURI RESERVOIR**Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου/ Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, CNES/Astrium

Map Data: Google, CNES/Astrium

 Όρια Υγροτόπου/ Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κυπριακό Ινστιτούτο Προστασίας Της Περιβάλλοντος
The Cyprus Conservation Foundation
Κέντρο Σύνεση Κοινωνία Υαση

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου